

OBRAZLOŽENJE FINACIJSKOG PLANA NARODNE KNJIŽNICE I ČITAONICE VLADO GOTOVAC SISAK ZA 2017. GODINU

Sažetak djelokruga rada proračunskog korisnika

Djelatnost Narodne knjižnice i čitaonice Vlado Gotovac Sisak obuhvaća:

- a) nabavu knjižnične građe, stručnu obradu, čuvanje te provođenje mjera zaštite knjižnične građe koja je kulturno dobro,
- b) izradu i objavljivanje biltena, kataloga, bibliografija i drugih informacijskih pomagala te stručnih publikacija,
- c) sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka,
- d) omogućavanje pristupačnosti knjižnične građe i informacija korisnicima prema njihovim potrebama i zahtjevima,
- e) korištenje i posudbu knjižnične građe,
- f) poticanje i pomoć korisnicima knjižnice pri izboru i korištenju knjižnične građe,
- g) vođenje dokumentacije o građi i korisnicima,
- h) obavljanje poslova matične djelatnosti za školske i narodne knjižnice na području Sisačko-moslavačke županije,
- i) program Središnje knjižnice bošnjačke nacionalne manjine.

Posebnim oblicima djelovanja Knjižnica potiče kod svih kategorija građanstva korištenje Knjižnicom i uslugama koje ona pruža. Osim toga, Knjižnica vodi Zavičajnu zbirku, te stoga istražuje, prikuplja, obrađuje, pohranjuje i daje na korištenje knjižnu građu o topografiji, povijesnom, gospodarskom i kulturnom razvitku našeg grada.

Rješenjem Hrvatskog knjižničkog vijeća Narodna knjižnica i čitaonica Sisak je matična knjižnica za sve narodne i školske knjižnice u Sisačko-moslavačkoj županiji. Zadatak joj je poticati suradnju knjižnica na svom području i usklađivati djelovanje prema smjernicama razvoja nacionalnog informacijskog sustava knjižnica Hrvatske, neposredno surađujući s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu i drugim ustanovama kojima je cilj unapređenje knjižnične djelatnosti.

Obavljanje tih zadaća Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak organizira kroz rad Županijske matične službe.

Knjižnica svoj rad organizira u dva odjela (Odjel za odrasle i Dječji odjel) i jedan ogranak (Ogranak Caprag).

U Odjelu za odrasle u Rimskoj ulici smještena je građa za učenike od 7. razreda osnovne škole, srednjoškolce i studente te odrasle korisnike. Knjižničnu građu ovog odjela čine beletristika, eseji i književna kritika, stručna literatura i publicistika. Od 2012. godine u odjelu za odrasle prikuplja se i građa za slijepe i slabovidne osobe. U ovom odjelu smještena je zavičajna i glazbena zbirka i čitaonica dnevnog tiska.

Prostor knjižnice	Um2	Položaj	Vlasništvo	Komentar(broj prostorija, dostatnost prostora, postojanje izloga i si.)
Ukupan prostor	1060	Kat, prizemlje, podrum, ulaz, dvorište i ulica	Ina Industrija nafte d.d. Zagreb	
Prostor za korisnike	530	Prizemlje/ 1.kat		Prostor ne zadovoljava uvjete korisnika za studijski rad, odjel za mlade, multimedije, čitaonicu dnevnog tiska
Uredski prostor	65	1.kat		3 prostorije
Spremište za knjige	465	Podrum		10 odvojenih prostorija

U Dječjem odjelu smještena je građa za djecu predškolskog uzrasta i učenike osnovne škole. Tu se nalazi igraonica i multimedijalni odjel.

Prostor knjižnice	Um2	Položaj	Vlasništvo	Komentar(broj prostorija, dostatnost prostora, postojanje Izloga i sl.)
Ukupan prostor	250	Ulica, ulaz, prizemlje	RH	
Prostor za korisnike	234	Prizemlje		Prostorne zadovoljava uvjete korisnika za studijski rad, odjel za mlade, čitaonicu za mlade
Uredski prostor	16	Prizemlje		2 prostorije
Spremište za knjige	0	Prizemlje		Prostor nije primjeren niti određen kao spremište

U Dječjem odjelu veliku ulogu ima igraonica za djecu predškolskog uzrasta čiji je cilj zadovoljavanje potreba djece za igrom, poticanje cjelokupnog razvoja te ostvarivanje

osnovnih ciljeva koji proizlaze iz cjelokupne odgojno-obrazovne djelatnosti i djelatnosti knjižnice. U igraonici je zaposlena stručna djelatnica koja za djecu od tri godine starosti organizira: igraonicu, pričaonicu, kutić lutaka, kutić društvenih igara, priče u kutiću slikovnica. Za djecu do tri godine starosti u maloj igraonici organizirane su pričaonice, likovne radionice i drugi kreativni sadržaji.

Roditelji su često uključeni u zajedničko sudjelovanje s djecom u različite programe igraonice.

Odjel multimedije pri Dječjem odjelu opremljen je s računalima i audio-vizualnim uređajima, a u 2015. godini nabavljeno je 10 novih računala sredstvima koje je osiguralo Ministarstvo kulture RH. Odjel je prvenstveno namijenjen članovima Dječjeg odjela Narodne knjižnice i čitaonice Vlado Gotovac Sisak. Osim mogućnosti pristupa Internetu, članovima nudimo i mogućnost korištenja CD/DVD-ROM-ova. U Odjelu multimedije organiziramo: nagradna natjecanja u igricama, multimedijalne kvizove znanja, radionice i računalne tečajeve za djecu i odrasle.

Ogranak Caprag čini odjel za odrasle, odjel multimedije, odjel za mlade, studijski odjel i čitaonica dnevnog tiska.

Prostor knjižnice	U m2	Položaj	Vlasništvo	Komentar(broj prostorija, dostatnost prostora, postojanje izloga i sl.)
Ukupan prostor	443	Prizemlje, ulaz, trg i ulica	Grad Sisak Sanus Sisak	
Prostor za korisnike	530	Prizemlje/ 1.kat		
Uredski prostor	20	Prizemlje		2 prostorije
Spremište zaknjige	30	Prizemlje		2 odvojene prostorije

Pri Ogranku Caprag djeluje Dječji odjel s igraonicom „Zvončica" u kojem je osmišljen cjeloviti razvojni program za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi. Aktivnosti se održavaju za djecu od 3 do 5 godina, 5 do 7 godina i od 7 do 11 godina. U igraonici je organiziran i dnevni boravak sa skraćenim programom u trajanju od sat i pol, a namijenjen je djeci koja poslije nastave u igraonici pišu domaću zadaću. Isto tako, u trajanju od sat i pol, svakodnevno se pruža pomoć u učenju i za stariju djecu kojima je ona nužna.

Prostor igraonice	Um2	Položaj	Vlasništvo	Komentare broj prostorija, dostatnost prostora, postojanje izloga, i sl.)
Ukupan prostor	83	Prizemlje, ulaz, dvorišna strana	OTP banka	

Obrazloženje programa

Nabava knjižnične građe

Jedan od najvažnijih segmenata planiranja rada u knjižnici je nabava knjižnične građe, kako knjižne tako i neknjižne.

U rujnu 2016. godine revizijom knjižnične građe utvrđeno je da knjižni fond sadrži 162.000 Primjeraka, a njihova vrijednost ukupno iznosi ..... (podaci zaključno do 31.12.2015. godine).

U 2015. godini knjižni fond je povećavan kupnjom (sredstva osigurao Grad Sisak i Ministarstvo kulture RH), otkupom Ministarstva kulture Republike Hrvatske i darovima. Tako je u 2015. sveukupno nabavljeno 6575 primjeraka knjižne i neknjižne građe. Fond i u 2017. godini planiramo kontinuirano i planski obnavljati i povećavati, što je i naša temeljna zadaća kojom osiguravamo kvalitetno zadovoljavanje korisničkih potreba.

Knjižničnu građu nabavljat ćemo sredstvima osiguranim od strane Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Grada Siska i vlastitim sredstvima

Knjižnični programi

- 5. Nacionalno natjecanje u čitanju naglas
Ova manifestacija postala je već tradicionalna i prepoznata je od strane Ministarstva kulture Republike Hrvatske (koje ju podupire i financijski i kao pokrovitelj), županije Sisačko-moslavačke i grada Siska. Vrlo je bitno i da je struka prepoznala važnost ove manifestacije, tako da se iz godine u godinu povećava broj škola koje se uključuju u ovaj program.
U 2017. godini stavljamo s dobrom tradicijom i organizacijom petog po redu Nacionalnog natjecanja u čitanju naglas. Planiramo okupiti još veći broj djece na dvodnevnom događanju. Osim što ovo natjecanje promiče važnost čitanja, kroz njega se i promiče grad Sisak i njegova kultura jer djecu upoznajemo s bogatom prošlošću Siska kroz obilazak grada i njegovih znamenitosti.
- Književna nagrada „Tea Benčić Rimay“ i „Teini dani“
2014. godine Knjižnica je utemeljila nagradu „Tea Benčić Rimay“ kao znak sjećanja na prerano preminulu sisačku i hrvatsku književnicu. Cilj nam je bio da se kroz ovu nagradu skrene pozornost na književnu formu pjesme u prozi koju je Tea Benčić Rimay koristila u svom umjetničkom izričaju i posebno afirmirala i proučavala. Tako planiramo raspisivanje natječaja za najbolju neobjavljenu zbirku pjesama u prozi, a

pobjedničku zbirku ćemo tiskati. Aktivnosti se planiraju kroz cijeli mjesec prosinac i to kroz manifestaciju „Teini dani“ i niz aktivnosti kojima ćemo oživjeti sjećanja na Teu i njezin rad.

- Noć knjige

Već tradicionalno sisačka knjižnica učestvuje u obilježavanju ove manifestacije nizom aktivnosti kojima je cilj privući što veći broj ljudi u Knjižnicu i približiti im čitanje i knjigu. Cilj nam je da aktivnostima vezanim uz ovu manifestaciju dovedemo što veći broj naših korisnika i građana u Knjižnicu i približimo im knjigu i čitanje.

- Mjesec knjige

Mjesec knjige obilježava se na nivou Hrvatske i kroz tu manifestaciju i naša knjižnica postaje mjesto na kojem se organiziraju izložbe, književni susreti, događanja kojima je cilj približiti knjigu, čitanje i knjižnicu što većem broju ljudi.

- Skok u znanost

Također, već tradicionalna manifestacija koja kroz niz predavanja i izložbi nastoji najmlađim korisnicima knjižnice na njima prihvatljiv i razumljiv način približiti znanost. Predavači su istaknuti znanstvenici, profesori i umjetnici.

- Kreativne radionice za odrasle

Nizom organiziranih kreativnih radionica planiramo okupiti što veći broj naših odraslih korisnika kojima će ovo biti prilika da nauče i savladaju niz novih vještina. Predavači će biti djelatnici knjižnica i pozvani gosti.

- Kompjuterska radionica 50+

Kompjuterska radionica 50+ zaživjela je među našim sugrađanima treće životne dobi. Do danas je već više od 400 naših sugrađana steklo osnovna informatička znanja. Planiramo ovom radionicom obuhvatiti što veći broj ljudi jer je i interes vrlo velik.

- Engleski 50+

2016. godine započeli smo program Engleski 50+ kojim našim sugrađanima treće životne dobi nastojimo omogućiti stjecanje osnovnog znanja iz engleskog jezika. Program smo organizirali zbog mnogobrojnih zahtjeva naših korisnika kojima ovaj program može biti i dobar poticaj za daljnje usavršavanje engleskog jezika u školama stranih jezika i sl.

Dobar odaziv i veliki interes korisnika ovog programa obavezuju nas za nastavak njegove realizacije.

- Osim navedenih aktivnosti planiramo organizirati niz književnih večeri, izložbi, predavanja, obilježavanje značajnih datuma u hrvatskoj povijesti, kulturi i književnosti, učestvovati u svim akcijama značajnim za grad sisak, kao što su Sajam cvijeća, Fašnik, Dani kruha, Božićni sajam, Sisačko ljeto itd.

Nakladnička djelatnost

Nakladnička djelatnost jedna je od zadaća knjižnice. U 2014. godini Knjižnica je u suradnji s Gradskim muzejom Sisak i Geološkim institutom u Zagrebu izdala „Geokemijski atlas Siska“, a 2015. knjigu „Aleatorika disanja“ mladog riječkog književnika Sebastiana Antonia Kukavice, prvog dobitnika Teine nagrade.

U 2016. godini tiskana je knjiga „Svjetlopsi“ autora Stipe Odaka, drugog dobitnika navedene nagrade.

U 2017. godini planiramo tiskati knjigu trećeg dobitnika Teine nagrade, koji će biti proglašen u prosincu 2016. (na temelju raspisanog natječaja). Bit će to četvrta knjiga u „Teinoj biblioteci“ (prva knjiga nije vezana uz natječaj već je odlučeno da se tiska knjiga autorice Vesne Rogulje Mart).

Posebno se planiramo aktivirati u izdavanju e-knjiga, prvenstveno namijenjenih korisnicima koji su slijepi i slabovidni, ali su vrlo popularne i kod ostalog dijela korisnika.

Nakon slikovnice „Sisak Smjehograd“ planiramo u formi e-knjige izdati još jednu slikovnicu izašlu u nakladi naše knjižnice.

Planirane programe u Odjelu za odrasle, Dječjem odjelu, Ogranku Caprag i Dječjem odjelu s igraonicom „Zvončica“ pri Ogranku Caprag te Središnjoj knjižnici za bošnjačku nacionalnu manjinu u 2016. godini realizirat će :

Ravnateljica	1
Voditelj zavičajne zbirke	1
Voditelj županijske matične službe	1
Diplomirani knjižničari	18
Urednik nakladničke djelatnosti-propagandist	1
Odgajatelj u igraonici	3
Knjižničari	1
Pomoćni knjižničari	9
Suradnik na održavanju računalne opreme	1
Knjigovođa	1
Tajnik-administrator	1
Administrator-blagajnik	1
Čistačica	3
Ukupno	42

Obavljanje djelatnosti narodne knjižnice Općina Martinska Ves povjerila je Knjižnici temeljem Ugovora o obavljanju poslova knjižnične djelatnosti koji se obnavlja svake godine. Jedna pomoćna knjižničarka radi u općinskoj knjižnici.

Ovakva stručna ekipiranost daje garanciju da će planirani programi biti uspješno realizirani te će dovesti do razvoja knjižnične djelatnosti u našem gradu, županiji, a time i u Republici Hrvatskoj.

U 2017. godini planiramo temeljem mjera Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja, a u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje Sisak nastaviti provođenje programa stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa za 4 radnika.

Zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi

Stručni rad zaposlenika Narodne knjižnice i čitaonice Vlado Gotovac Sisak temelji se na zakonskim aktima, Statutu, podaktima, pravilnicima, standardima, IFLA-inim smjernicama.

Zakoni

- Zakon o knjižnicama
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
- Zakon o upravljanju javnim ustanovama u kulturi
- Zakon o pravu na pristup informacijama
- Zakon o arhivskom gradivu i arhivima
- Zakon o Agenciji za odgoj i obrazovanje
- Zakon o ustanovama
- Zakon o elektroničkim medijima

Pravilnici

- Pravilnik o Upisniku knjižnica i knjižnica u sastavu
- Pravilnik o polaganju stručnih ispita u knjižničarskoj struci s programom stručnih ispita
- Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj
- Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe
- Pravilnik o zaštiti knjižnične građe
- Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci

Standardi

- Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (sa standardima za pokretne knjižnice - bibliobuse)

IFLA-ine Smjernice

- Smjernice za audiovizualnu i multimedijalnu građu u knjižnicama i drugima ustanovama. 2005, Royan
- Smjernice za građu laganu za čitanje. 2005, Tronbacke
- Smjernice za informacijsku pismenost u cjeloživotnom učenju. 2011, Lau
- Smjernice za izradbu predmetnih preglednih kataložnih jedinica i uputnica. 1999
- Smjernice za knjižnične usluge za djecu: knjižnične usluge za djecu - važnije no ikada za djecu i njihove obitelji diljem svijeta. 2004

- Smjernice za knjižnične službe i usluge za osobe s disleksijom. 2004, Nielsen
- Smjernice za knjižnične službe i usluge za gluhe. 2004
- Smjernice za knjižnične usluge za zatvorenike. 2007, Lehmann
- Smjernice za knjižnične usluge za bebe i djecu rane dobi, 2008
- Smjernice za knjižnične usluge za bolničke pacijente, starije osobe i osobe s posebnim potrebama u ustanovama za trajnu skrb i smještaj. 2008
- Smjernice za knjižnične usluge za mladež. 2009
- Smjernice za knjižnične usluge za multikulturalne zajednice. 2010
- Smjernice za pokretne knjižnice. 2011
- Smjernice za primjenu ISBD-a na opis sastavnica. 1989
- Smjernice za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica. 1990

Ishodište i pokazatelji na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa

Plan financijskog poslovanja Narodne knjižnice i čitaonice Sisak za 2017. godinu i projekcija za 2018. i 2019. godinu izrađeni su na temelju ostvarenih pokazatelja poslovanja za 2015. godinu baziranim na realnim pokazateljima te uputama za izradu Proračuna Grada Siska za 2017. godinu.

Ishodište i pokazatelji na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa utemeljeni su na mjesečnoj, odnosno godišnjoj procjeni planiranih programa po principu kontinuirane nabave knjižne građe, organizacije 30 izložbi, 40 književnih susreta, 120 kreativnih radionica za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta, 30 radionica za odrasle, 30 edukativnih predavanja i obilježavanja značajnih datuma u cilju njegovanja kulturnih potreba građana, a sve s tendencijom osiguranja kulturnog minimuma.

ZAKLJUČAK

Slijedom iznesenog možemo konstatirati da Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak planira svoj program rada realizirati na zadovoljstvo članova i korisnika knjižničnih usluga. Kontinuiranim razvojem knjižničarske struke želimo unapređivati rad Narodne knjižnice i čitaonice Vlado Gotovac Sisak i knjižnične djelatnosti te promicati kulturne vrijednosti grada Siska i Republike Hrvatske.

Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak sa svojim bogatim ukupnim fondom koji broji više od 160 tisuća knjiga svrstava se među veće i značajnije hrvatske knjižnice. Stoga smatramo opravdanim i nužnim da se Knjižnici i građanima Siska osigura prostor dostojan njezine važnosti te da napokon i sisačka knjižnica stane ravnopravno uz bok mnogim drugim knjižnicama poput knjižnice u Zadru, Puli, Šibeniku, Koprivnici i mnogim drugim hrvatskim knjižnicama čime se postiže ugled grada u cjelini, kvaliteta života građana, razvija se osjećaj

lokalne i globalne pripadnosti. Cilj ovakvog projekta preuređenja i opremanja Knjižnice je ponuditi građanima mjesto za ugodne trenutke zabave i provođenja slobodnog vremena, ali i stručnog rada (pojedinačni i skupni). Povećanjem zbirke, proširivanjem poslovanja, otvaranje novih odjela i razvoj novih službi kojima je sisačka knjižnica uvijek išla u korak sa suvremenim zbivanjima u narodnom knjižničarstvu, iznalaženje novog većeg prostora nameće se kao nužnost, a ne samo mogućnost.

Ravnateljica

Dubravka Šurlan, prof.